

Rapport

Hälsoskyddstillsyn av grupp- och vårdboenden

Projektutförare: MHA
Diarienummer: 2022.1860-442
Datum: 2023-03-17

Bakgrund till projektet

Som verksamhetsutövare/fastighetsägare har man ett ansvar enligt miljöbalken över att brukare och hyresgäster inte utsätts för olägenheter. Då det gäller grupp- och vårdboenden där verksamhetsutövaren och fastighetsägaren är olika råder ett delat ansvar. Verksamhetsutövare och fastighetsägare ska ha rutiner för att kontrollera områden inom miljöbalken. De som bor på gruppboenden kan i många fall tillhöra en känslig grupp och många av dessa kan ha svårt för att själva framföra upplevda problem som beror på inomhusmiljön. Tillsynen av gruppboenden är därför prioriterad.

Metod

Inspektioner har bokats med gruppboendets verksamhetsutövare via mail med info om vad verksamheten bör förbereda. Vid inspektionen gicks egenkontrollrutiner inom områdena städning, ventilation, temperatur, radon, avfall, varmvattentemperatur och hygien igenom enligt en upprättad checklista. Inspektion av gemensamma utrymmen utfördes. I det fall tillträde till boenderum gavs genomfördes även en inspektion där. Respektive verksamhet fick sedan ta del av resultatet från inspektionen i en inspektionsrapport. Vid brister som behövde åtgärdas har krav på åtgärd ställts antingen på verksamhetsutövaren eller fastighetsägaren.

Boenden som har inspekterats

- Primagruppen (Roo Gård)
- Ljungbackens omvårdnadshem
- Hantverkarens gruppboende
- Åkerspark gruppboende
- Skeppets gruppboende
- Skogstjällen gruppboende
- 33:ans Stöd & Service AB
- Halo korttids
- Skonarens gruppboende
- Planett gruppboende
- Plantvå gruppboende
- Malvavägen stöd och service

- Norrgårdsvägens stöd & service
- Smedby gruppboende
- Skånsta gruppboende
- Serviceboende Runö gård
- Ljusterö gruppboende
- Oppsättra gruppboende
- Solskiftets korttids
- Bergsättra gruppboende

Resultat

Samtliga boenden hade egenkontroll enligt miljöbalken. Ca hälften av boendena hade en eller flera brister inom kontrollerade områden. Rutiner för hygien och städning var mycket bra på flertalet av boendena vilket de flesta verksamheter själva påpekat och menar att de kommer från hur arbetet förändrades under pandemin.

För ett flertal av de kommunala grupp-/vårdbostäderna saknades informationsutbyte mellan verksamheten och fastighetsägaren. De kommunala verksamheterna framförde att det var svårt att hitta samt få hjälp från fastighetsägaren med att få fram underlag gällande senaste OVK (obligatorisk ventilationskontroll), radonmätning och om fastighetsägaren kontrollerar varmvattentemperaturen i undercentralen. Radonprotokoll och resultat från OVK från det kommunalägda bostadsbolaget finns i de flesta fall på Armadas hemsida. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har i samband med inspektionen därmed kunnat informera verksamheterna om hur de kan ta del av ovanstående resultat för att ha kunskapen i verksamheten.

Vid åtta olika boenden har miljö- och hälsoskyddsavdelningen begärt ut underlag från radonmätningar. Vid nio olika boenden har miljö- och hälsoskyddsavdelningen begärt ut att få information om utförd OVK.

Ett fåtal av boendena kontrollerade vattentemperaturer. Vid samtliga inspektioner förutom en var varmvattentemperaturen vid tappställe tillräckligt hög.

Ett boende hade dammiga ventilationsdon.

Ett boende hade slitna golv vilket medförde att det inte såg rent ut fast det var städlat.

Slutsatser

Boendena har generellt en bra egenkontroll enligt miljöbalken då det gäller områden som de själva helt ansvarar för. För ansvarsområden som delas med fastighetsägaren som t.ex. radon, ventilation och varmvattentemperatur saknade verksamhetsutövaren i många fall kunskapen om vilka kontroller fastighetsägaren utfört och om resultatet

var bra. Även om vissa områden är fastighetsägarens ansvar behöver verksamhetsutövaren kunskap om att fastighetsägaren utfört egenkontroll och vad resultatet har visat. Då det t.ex. gäller kontroll av varmvattentemperatur kan verksamhetsutövaren göra egna mätningar men det kan även räcka med att verksamhetsutövaren har vetskap om att fastighetsägaren utför denna kontroll regelbundet.

Inga allvarliga brister har uppmärksammats vid inspektionerna.

För vissa boenden ligger ett stort ansvar fört t.ex. städning på de boende då denna del ingår i de boendes sysslor. För majoriteten av boenden hade de boende själva ansvar för städ- och tvätt i sina rum, dock med stöttning av personalen på boendet. Det är därför svårt att jämföra olika typer av boenden mot varandra.

Uppföljning av åtta boenden gällande ovanstående brister fortgår under våren 2023.

Detta projekt har lett till:

- Bättre kunskap hos verksamheten gällande kontroll av varmvattentemperatur.
- Bättre kunskap hos verksamheten gällande ansvarsfördelning mellan verksamhetsutövare och fastighetsägare.
- Att radonmätning och OVK utförs där det saknas resultat.
- Att miljö- och hälsa kunnat säkerställa att boenden i kommunen generellt har en bra egenkontroll enligt miljöbalken och att inga allvarliga brister föreligger.

Avstämning mot planering:

20 objekt av totalt 20 objekt inspekterades. Av 170 planerade timmar användes 148. Av dessa har 65,5 timmar debiterats verksamheterna som tillsynsavgift.